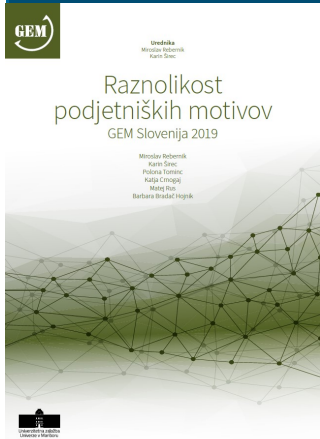

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

SPOROČILO ZA JAVNOST

Raznolikost podjetniških motivov: GEM Slovenija 2019

Maribor, 05. junij 2020 – Najnovejša svetovna raziskava **Globalni podjetniški monitor za Slovenijo** med drugim ugotavlja, da skoraj polovica vseh zgodnjih podjetnikov (48,2 %) podjetniško kariero pričinja zaradi želje po ustvarjanju sprememb v svetu. Kar 60 % pa jih prične podjetniško kariero v Sloveniji zaradi preživetja, ker so službe redke.

V okviru mednarodnega raziskovalnega projekta Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je v zbirki »Slovenski podjetniški observatorij« izšla znanstvena monografija z naslovom **Raznolikost podjetniških motivov: GEM Slovenija 2019**, ki jo je pripravil raziskovalni tim Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Slovenija v raziskavi kontinuirano sodeluje od leta 2002.

Podjetniki v Sloveniji motivirani s preživetjem in ustvarjanjem razlik v svetu

Odločanje za podjetniško pot pomeni tehtanje razlogov med zaposlitvijo in razvojem lastnega posla. Leta 2019 smo možne razloge za začetek podjetništva grupirali v štiri skupine: želja po ustvarjanju sprememb v svetu, želja po ustvarjanju premoženja oziroma večjega dohodka, želja po nadaljevanju družinskega podjetja oziroma tradicije ter potreba po preživetju, ker so službe redke. V Sloveniji je kar 60,1 % zgodnjih podjetnikov kot enega izmed razlogov za podjetništvo navedel preživetje, ker so službe redke. Sledijo jim podjetniki z željo po ustvarjanju razlike v svetu (48,2 %) in tisti, ki želijo ustvariti premoženje (47,1 %). Najmanj je v Sloveniji tistih, ki nadaljujejo družinsko podjetniško tradicijo (23,2 %).

Slovenci močno zaupamo v lastne podjetniške sposobnosti

Samozavest in zaupanje v lastne sposobnosti sta pomemben element podjetništva. V 36 od 50 gospodarstev več kot polovica prebivalcev meni, da imajo znanje, sposobnosti in izkušnje za ustanovitev lastnega podjetja; tudi v Sloveniji je samozaupanje v lastne podjetniške sposobnosti in znanje relativno veliko (57,5 % prebivalstva) precej nad evropskim povprečjem. Čeprav je tudi glede strahu pred neuspehom Slovenija povprečna evropska država, vseeno več kot 42 % tistih, ki sicer zaznavajo poslovne priložnosti, meni, da bi jih strah pred neuspehom odvrnil od podjetniške poti.

Prof. dr. Miroslav Rebernik, vodja slovenskega dela raziskave, ugotavlja: *»V Sloveniji približno 44 % ljudi meni, da le redko vidijo poslovne priložnosti, tudi če so na področju, ki ga zelo dobro poznajo, hkrati pa jih nekaj več kot 60 % meni, da tudi takrat, ko opazijo dobičkonosno priložnost, to priložnost le redko skušajo izkoristiti in le redko ukrepajo. Potreben je resen razmislek o ovirah, s katerimi se spopadajo in kako bi jih lahko motivirali, da bi zaznane priložnosti tudi izkoristili.«*

Dodatne informacije:

Prof. dr. Miroslav Rebernik,
Vodja tima Global Entrepreneurship Monitor Slovenija
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Tel.: 02 22 90 254
Mail: miroslav.rebernik@um.si

Publikacija je dostopna na:

<http://ipmmp.um.si/globalni-podjetniski-monitor/gem-slovenija-monografije/>

Avtorji:

Prof. dr. Miroslav Rebernik, prof. dr. Karin Širec, prof. dr. Polona Tominc, doc. dr. Katja Crnogaj, mag. Matej Rus in prof. dr. Barbara Bradač Hojnik

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

Podjetniški potencial v Sloveniji še zmeraj slabo izkoriščen

Čeravno smo leta 2019 zaznali povečano samozaupanje v podjetniške zmogljivosti in večjo družbeno sprejetost podjetništva v Sloveniji glede na preteklo leto, v kasnejših fazah podjetniškega procesa tega izboljšanja žal ni bilo zaznati. Leta 2019 se je zgodnja podjetniška aktivnost (7,8 %) v Sloveniji glede na preteklo leto (6,4 %) sicer povečala, vendar smo povečanje zgodnje podjetniške aktivnosti zaznali tudi v drugih državah in Slovenija za karakterističnimi skupinami držav še zmeraj zaostaja (npr. evropske države, države GEM).

Celotno zgodnjo podjetniško aktivnost sestavljajo nastajajoči in novi podjetniki. Predvsem se je povečal delež nastajajočih podjetnikov (4,4 % leta 2019; 2,8 % leta 2018), delež novih podjetnikov pa je ostal nespremenjen (3,6 %).

Upošteva demografska gibanja, bo generacija mladih v naslednjih letih predstavljala vse manjši del celotne aktivne populacije. Primerjave mladih v Sloveniji s povprečjem držav GEM, visokodohodkovnih gospodarstev in evropskim povprečjem kaže velik upad zgodnje podjetniške aktivnosti mladih v Sloveniji s 46,6 % leta 2018, kar je bilo na popolnoma primerljivi ravni s proučevanimi skupinami držav, na slabih 40 % leta 2019.

Prof. dr. Karin Širec izpostavlja: »K zgodnji podjetniški aktivnosti so leta 2019 največ prispevali mladi v starosti od 25 do 34 let. Ta starostna skupina izkazuje tudi najmanjšo vrzel med spoloma. Podatki jasno kažejo, da je za nastanek podjetniške vrzeli med spoloma v največji meri zaslužna starostna skupina žensk srednjih let (od 35 do 44 let), saj je bila leta 2019 njihova podjetniška aktivnost skoraj trikrat manjša od moške v isti starostni skupini. Gre za pomemben podatek za oblikovalce vladnih politik in programov. Ukrepi za spodbujanje ženskega podjetništva so, kot kaže, obrodili sadove med mladimi.«

O Globalnem podjetniškem monitorju

Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je največji in najbolj razvit raziskovalni program za podjetništvo na svetu. Nosilec slovenskega dela raziskave je Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru, ki skupaj z raziskovalci nacionalnih timov drugih držav tudi aktivno soustvarja nadaljnji razvoj vsebine in metodologije raziskave. Slovenski raziskovalni tim sestavljajo prof. dr. Miroslav Rebernik (vodja), prof. dr. Polona Tominc, doc. dr. Katja Crnogaj, prof. dr. Karin Širec, prof. dr. Barbara Bradač Hojnik in mag. Matej Rus.

Globalna sponzorja raziskave v letu 2019 sta bila Babson College (ZDA), in Korean Entrepreneurship Foundation (Južna Koreja). Slovenski del raziskave financira SPIRIT - Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS v okviru raziskovalnega programa P5-0023 ter Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru.

Podrobni rezultati raziskave so dostopni na spletnih straneh Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij: <http://ipmmp.um.si/> in na globalni spletni strani www.gemconsortium.org, kjer najdete tudi rezultate raziskav podjetništva v preteklih letih, podatkovne baze in številne druge informacije o svetovni raziskavi.

Obenem s slovensko izdajo Globalnega podjetniškega monitorja 2019 je za mednarodno znanstveno in strokovno javnost izšel tudi obširen povzetek raziskave v angleškem jeziku.

Sponzorji:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

